

Na Alex François ūaju Franis
nam ūe ūeia puk nene
nam re na sleia isamim mara Raki

SOROSORO MĀRĀN ***RAKI***

*South Santo
Vanuatu*

1998 – 2003 – 2008

SMOL TOKTOK LONG BISLAMA

Buk ia, blong wanem? Insaed long buk ia, mi stap putum wamples samfela kastom stori blong **Araki**, wan smol aelan long saot blong Espiritu Santo aelan, SanMa provens, Vanuatu.

Oi storian ia, mi bin rikodem taem mi stap long Vanuatu, long yia 1998. Taem mi stap long Kanal, mi harem se i nomo gat fulap man we oli save toktok lanwis blong Araki tedei yet. Ale mi girap, mo mi traem rikodem voes blong olgeta, raetem lanwis ia, mo harem kastom storian. Tedei mi wantem talem tankyu long ol pipol blong Araki, espeseli long Lele Moli wetem ol famle blong hem, we oli helpem mi bigwan blong lanem lanwis blong olgeta.

Buk ia i gat lanwis Araki nomo, i nogat Bislama o Inglis o Franis. Mi mekem olsemia blong ol pikinini long Araki oli lanem gut lanwis blong olgeta fastaem, we oli no stap transletem i kam long wan naraefala lanwis blong ovasi. Olsem ia, buk ia yumi save yusum long skul, blong lanem gut kastom mo lanwis blong ol bubu blong bifo. Long buk ia mi stap yusum ofisel speling blong lanwis Araki, we ol komyuniti ol i bin disaedem. Mi talem tankyu long Hannah Bogiri, blong USP, we hem i stap helpem yumi blong rivaevem lanwis blong yumi long Vanuatu.

Wok blong mi, mi stap lanem ol difren lanwis blong Vanuatu. Mi raetem finis sam diksonari, sam buk blong kastom stori. Mi stap mekem ol buk ia, blong ol manples blong Vanuatu oli save holem taet lanwis mo kastom blong bifo. Woman blong mi Sawako hem i helpem mi blong mekem buk ia, hem i droem pija we i naes.

Sipos yufala i wantem raet i kam long mi, yufala i traem sendem nomo mesej i kam long adres ia daon.

Ham meje lapä.

Na ūapöalamim, Alex.

Alex François
LACITO-CNRS
7 rue Guy Môquet
94801 Villejuif
france
francois@vjf.cnrs.fr

Raki mo ta ūe?

LELE MOLI

15 November 1997

Ruai, Raki mo ūho ū ūahasun Okava.
Mo re lo ran mo hese, mo ūeia
hanhan mo hese Raki. Mara
Naurā·Laþa mo sivosivo mo velu ūo
kia. Mo velu, rai nohosu mo ūho ūo
Naurā·Laþa mo rongo leoro ūo.

Mo ūa, mo rongo leoro, mo ūa mo ūa, mo ūa
hetehete. Mo je le rongo otoṁe.

Mo pa le ūuru lo nahorani mo je le lesi Raki.
Mo jomi naivoura māra naivoura nira mo
ūa mo ūolu mo velu ūo.

Raki mo ta kia mo mā mo mā ne Saot·Santo.
Mo mā mo ūho kia mo re jo ūho ūango
sivo Elia.

Pani Tumepu mo re mo ūo horo mārana; ale,
mo ūvalum nirani Tumepu. Om lesia sule
mo lulu sivosu lo juhun Raki, hosun mo re
Tumepu mo nakia. Om lesi Tumepu mo
lulu lo ūavaluna, jam lesia ūo mo lulu mo re
Raki mo nakia.

Ale Raki mo pa juha mo sivo lo māsaüa
mārana.

Mo ūho mo sna kes nahare.

Lēuvahi

LELE MOLI

1 December 1997

Na pa soro sorosoro mārān Raki lo
jara mo hese mo ūovia mo re
Lēuvahi.

Vara nko ūaju om poeia o re o pa moli, vo
nko om poeia o re o pa ūaju lāpa, von o pa
mārē sohe sa, o levse sa kia o pa levsei lo
ran hosu sava hina jo pa mā isam.

**Mo soro nia so nene mo re ūaju mo sa kia
mo varīa vivara ūa koru mo varīa mo sa kia
mo plania lo jara ri.**

**Mo vūivūiaha mo sa kaūa, mo ūuru kia
mo plania mo sivo mo re jo pa ūkelia ūas.**

**Ūas mo ūoho jara vono pani mo plania:
vivara ri nia mo avu lang mo varīa.**

**N̄e ran mo varīa mo avuavu ūa mo mā mā
mo le voro n̄e mo voro kāano lo lēpa.**

**Pani hina salahese mo vseia mo vseia ūaju ūo
lo māurira.**

**Vara mo avu mo sivo mo jovi lo pere vosa,
ūaju nohosu ha pa nakia, ha pa nakia jo
mārē, ha pa nakia lo vuro vo ūe hina
sohena.**

**Ŗen vara mo avuavu mo vjania lo vinini, mo
re nko pa tilavon jo je ūe nom hina.**

**Vara mo avuavu mo le ūa mo voro lo
viþaka, viþaka mo re nko pa moli,
niko pa ūaju laþa.**

**Vara vivara mo avuavu mo si mo
řkelia mo jolo lo ūasi, nko niko o
pa jolo lo ūas sohena.**

**Sorosoro ūaðani Raki hosu,
mo ūovia jara ri mo re
Leðuvahi, kesi mo ūoho
řo, ūaju tare mo sivo ūo
kia.**

**Vinano nira mo sivo mo poe mo re ha ūe
lesia ūaurira, mo sa.**

**Ruařua mara Nauřa-Laþa mo ūaðahu mo si
mo plania kia mo lesia mo jolo lo ūasi. Mo
je rongo ha le sivo Raki mo re ūaða pana
ha jolo lo ūas.**

**Pan vara om plane mo sivo lo viþaka, nko pa
ūaju laþa.**

**Vara vinini, joðim jo pa te, nko pa ūaju
tilavono, jo je ūe nom hina, nko pa je lahi jo
je ūe nařum.**

**Sorosoro ri mo hilu hosu.
Ham meje.**

Ŕamäärē Raki

LELE MOLI

15 November 1997

Raṁäärē mo hese, Raki mo ūovia mo re
Ŕalmeaþe. Řalmeaþe nia ūalme ūaju
mo nakira.

Niosun mo re ūalme ūaju mo ḡäärē mo le
ṁauru, mo re nunuana, nunuan ūaju hosun
mo ḡäärē nanovi.

Mo hese, mo ūovia mo re *Asi·Ria*, nia mo
ŕoho ūo lo ñapa.

Jam je levse lesia, pani nia mo ūoho ūo, mo
ūovia mo re ūamäärē.

Mo hese, mo ūovia mo re *Asvohinao*.

Nosu mo posia nahono mo ḡä sohe nahom.

Mo levse posia naho rai ñiřa sohe nosun om
poia ūo, mo posia mo ḡä naho rai ñiřa, mo
ūovia mo re *Asvohinao*.

Ale, mo hese ūaju vari, mo ūovira mo re *Tui*.

Ŕa vari jo re ha ḡä ha roro lo junge ima
honin ñeresia mara vari, mara vari nira mo
lesia mo re pana mara vari vavon.

Ŕaruara pani mo pa lesia ña mo le mle ña lo
imara mo lesi mo hese mo jiha. Hina hosun
mo ūovia mo re *Tui*.

Spoemalao

LELE MOLI

2 December 1997

Na pa soro soro mārān Spoemalao.
Spoemalao nia ūrau mo hese mo
levosai mo holoho.

Ran mo hese, ūrau nanaūra mo
roho ūo lo ima. Nia mo mā mo varīa vira
haviha, vira haviha om levseia mo hara, mo
varīa mo hurenia lo paūuna.

Mo hurenia lo paūuna, ale
mo mā mo mā, mara
variri mo lesia mo re
“Aiole, aiole, vulumām jo
sohena!”, **mo re** “Kam
poeia vara vulumām jo
hara sohena!”

Spoemalao nia mo re
“Ha ūa, ha ūa, ha ku ūe ai. Ha ku
ūe ai jo val jo holoho.”

Mo ku ai mo vali, val val mo re
“Ha varīa ha mā!”

Ale mo mā mo re “Ha huren pultania paūumim
sohena. Nohosu jo oloma, nene jo oloma, nene
jo oloma, ha hurenia paūumim lo jara mo hese.”

Mo hurenia paūura lo jara mo hese, Supe-

**mala mo suře va ai ūarung mo siv lo
pařura, nira povi rai mara variri mo māře
povi.**

**Ale, ūařnara ūamara mo mā, mo lesi rai mara
variri mo takomahi lo junge ima mo māře.**

**Mo re “Se mo woko hina nene sohena, se mo
věia hina nene sohena?”**

**Pan nira mo ūe levseia mo re kesi posin
Spoemalao kesi mo věia kesi.**

Hosun soro ri mo iso su.

Ѡ &

**Spoemalao, nia ūaju mo hese, mo vě lesia mo
re ha nakia ha je levsei nakia nře ran.**

**Mo ūuru horo sala mo re ha nakia, naivouna
mo sohonia, mo varia mo vā vā. Mo pa
rongo Supemalao mo vejuvejulu vahasu mo
vā.**

**“Po! Va ūaju Supe mo ūe jeuja mo iso. Jo je levse
věia!”**

**Spoemalao nia ūaju mo hese mo levosai mo
holoho.**

Soro hina mo hilu hosu. Om meje.

Pasta Sope

SOHE MOLI

11 April 1998

Lo Sande mo hese, Pasta Sope mo ūho
ro T.T.I. ūuai.

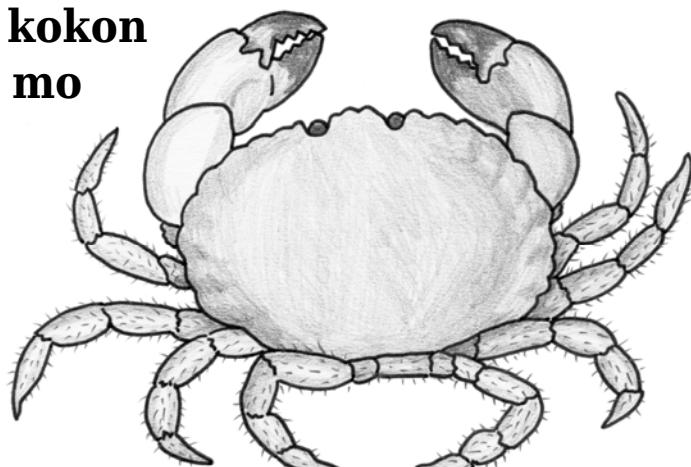
**Mo sna ne Raki, mo rongo kam
varaia nia kam re:**

*"Viha mo hese sivosun mo ūruru lo sala mo ūnguha. Pani viha hosun mo ūruru lo sala, vara
mo re mo usa, turusina mo jovi mo sivo mo
ūkelia ūaju mo hese mo rojo mo ūaře. Pan viha
hosun, viha hetehete, mo ūho pan mo koho, ai
mo tup lo lono. Mo ūaře mo ūur lo ūaisa sala
sohena."*

**Ale, Pasta mo sna kam varaia nia lo Sanre,
korongo sohen kesi. Kam skul ūalue kam
sivo, kam sivo kam varaia nia.**

**Kam varaia nia, mo
sahara sivo lo kokon
viha nosun, ai mo
ūho kia.**

**Mo rongo havë
mo hese mo
ūho kia lo
lon viha
hosun. Mo**

varia mo plan vahurenia mo re “*Niko hosun om nakia ūaju ūo! Kesi nom ran mo isoiso kesi!*”

Ale, kam sna wik mo hese, viha hosun mo koru, viha hosun mo jiha.

Kesi jara nosun ūaju mo ūoho kia, mo ūe je ūe nono paua. Paua non NGor mo jeua, mo jeua paua non Setan.

Nohosun mo iso.

Na pa māre ūe?

ROPO

11 April 1998

Vapa mo hese, kesini ūavui lo imaku.
Vapa ri mo ūoho ūo sahan kauūa.

Ūaju mo varia sule mo plania mo sa, mo jovi mo sivo.

Rai ūiūa ūapuro rua mo varia sule mo hese mo plania mo sa: vara mo ūoho kia ha, ūiūa nosun jo pa māre ne.

Ale, mo hese mo varia sule mo sa mo plania mo sa, mo sa mo jiha jeje. Ūaramina mo re ūiūa hosun jo pa mālue nene; jo ūa jo pa mār lo jara vavono.

Nosun mo plania mo sa mo le jovi mo sna mo vjania lo leþa ne, ūiūa hosun jo pa māre ne vo ūaju hosun jo pa māre ne.

Ŗaju hovhovi

ROPO

11 April 1998

Raju mo hese nran venařuna, mo ūroha lo imara. Pani lo perepere ūrasi, ūravui lo ūrasi, sohen Majingo sahan, ūraju hosun mo ūroho kia niran venařuna; ale ūravalu jingo mle ūvano soheni Nakere, ūraju vavono mo hese mo ūroho kia ūraval jingo.

Ale, ūraju nosun mo ta nen mo varai nono ta mo re “*Nam poia vara o ūrai ūre akaku.*”

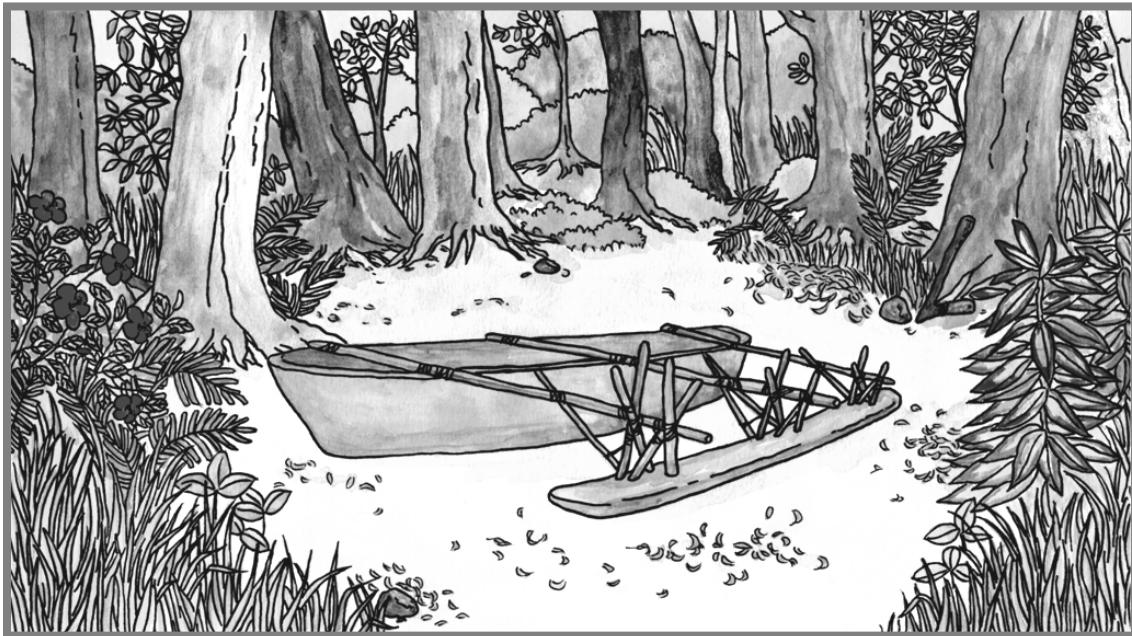
Ale, ūramana mo ūraia akana. Mo kore mo ūrai hototomē, mo ūraia asina, mo sa, mo ūraia jařama, mo ūraia evuana, lakuna, mo sa, mo hurenia lo ūrasi mo visia mo visia otomē, ale mo ūraia vose ūmařa jo pa sua nia.

Ale, mo varai ūramana mo re “*Noku ta, o voro ūre ūpakaku, ūre ūvinaku.*”

Nono ta mo ūveia sohena mo varai nia sohena. Ale, mo ūvei povia rai hina hosun, mo poe mo re jo pa ūrāim lo akana jo sua.

Pan ūraju hosun mo hovhovi, hovina mo hovi langalanga. Mo hovi ne, ne, lo sarina, liuhana, mo je ūre ūpēna ju.

Ale, mo sivo mo juria akana. Juria akana mo

sua mo ūa mo ūa mo ūa, mo ūa lo ūaval
jingo ūasu jingo ūeravu, mo suia mo ūa
ūavaluna.

**Mo ūa ūo, ale ūirā mo hese mo ūoho ūaval
jingo mle ūa, ūirā uluvo mo hese. Mo rongo
leono.**

Mo vaverē mo sua mo ūa ūo:

*Mo ta here mo ta here
mo ta ta here lolo mo ta ta here lolo
mo sapusaputia loloku mo iso ...*

**Va ūirā mo rongo, ūirā uluvo hosun mo ūoho
ūo ūaval jingo mo rongo leon ūaju ri, ūaju
uluvo.**

Mo ūavu mo sihiū mo sivo mo sa mo re
*“Ta! Ūaju mo hese hosun mo vaverē, nam rongo
leono, veře hosun mo holoho. Na lpo si na lesia
ūa.”*

Ŗamana mo varaia mo re “*Ale, o lpo si!*” **Mo si mo kla si.**

“O le vaverē!” Mo varī vaverē:

*Mo ta here mo ta here
mo ta ta here lolo mo ta ta here lolo
mo sapusaputia loloku mo iso ...*

**PIRĀ hosun mo rongo mo le sihiř mo sivo mo
kla si mo lesia mo hovhoi hovina mo
vsovsoho mo tahav nia.**

*“Jve! Yuu! Nam rongo leom nam re pana ūre ūraju
ju! Jve! Om re se mo poiko? O mle! Nam rongo
leom, nam rongo mo holoho, pani nam ūma nam
lesiko hovi mo vsovsoho om te!”*

**Va ūraju mo le mle, mo le ūva lo iman ūramana.
Pan jořina mo je holoho.**

**Mo ūva lo ran mo hese, mo le sa mo varai
nono ta “Ta, jořiku mo te kesi...”**

**Mo sivo mo nur lo ūrasi, mo sivo mo varia
pallaje lo ūrasi, mo karumia hovina ne, ne,
ne, lo jara tare.**

**Mo ūveia ūva vara uluvo mo le smat. Mo
holoho, hovina mo jiha poví, mo klin mo
vokovoko.**

**Ale mo le varia akana mo juria mo sivo. Pan
mo sivo mo varia nono riřa. Mařa ūřiřa
hosun mo ūre ūveia mo ūre lokoru mo iso. Mo
varia nono riřa, nono ſiřa, ūmaja, hurenia**

lo akana.

**Mo juria akana mo le sivo mo le ū. Mo le ū
ū surīa jingo hosun mo sivo mo pos mo ū
lej.**

Mo le var̄ vaverē

*Mo ta here mo ta here
mo ta ta here lolo mo ta ta here lolo
mo sapusaputia loloku mo iso ...*

**Va pīra mo le rongo, mo re “Na lpo lesia ūaju
mo hese hosun.”**

**Mo vaverē mo ū ū. Va pīra mo le sihiř mo
siv.**

**Mo re “Ta! Na le sivo lesia ūaju mo hese hosun,
pan nanov mo hese mo mā mo hovhovi pan
korong hinia hon vo ...?”**

Mo sivo mo lesia eþena mo ū holoho, klin.

Man! Mo re “Ee!”

Mo sua mo ū ū:

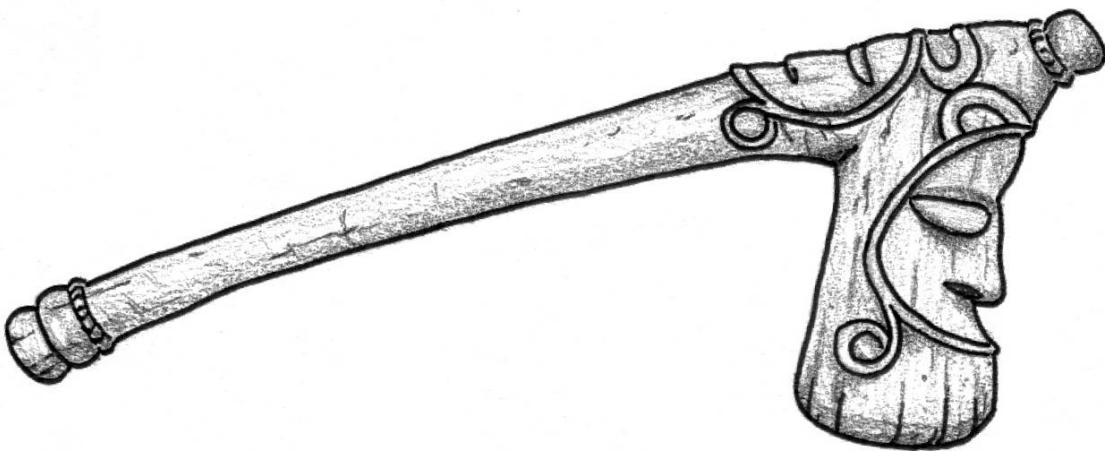
*Mo ta here mo ta here
mo ta ta here lolo mo ta ta here lolo
mo sapusaputia loloku mo iso ...*

**Pīra mo ū sihiř mo si lo jingo, mo kla si mo
lesia mo re “Ee!” - māran mo le je ūe
hovina. Hovina, eþena hov mo ūe jiha.**

**Mo lesia mo re þana ūaju vavono. “Ee! O sua
o sna! Nija rua!” Mo re “Ale, o mā!”**

Mo siv mo ling va pīra honi.

Mo re “Man! Nanov nam rongo ūaju mo hese mo

varia veře nohoňi, pan nam sna nam lesia mo hovhovi mo vsovsoho mo te! Nam litovia mo le mle. Mo le ūa ūasu lo imana. Pan inko kesin eřem mo holo, inko om lesia?" **Mo re** "Hehe!"

Mo viji va ſiřa mo viji mo varia mo lingia mo sa lo mäsapä...

Mo re "Nko hosun nanovi?" **mo re** "Inko hosu nanov om litoviá?"

Mo varia nono mäja, mo vjania lo paruna;
mo nak pilai va ſiřa honi mo si mo jolo.

Nia mo le sua mo ūa lo imana.

Stoře ri hosun mo hil hosun.

Stoře ni jau

ROPO

11 April 1998

Kesi nam poia vara na pa stoře stoře ni jau.

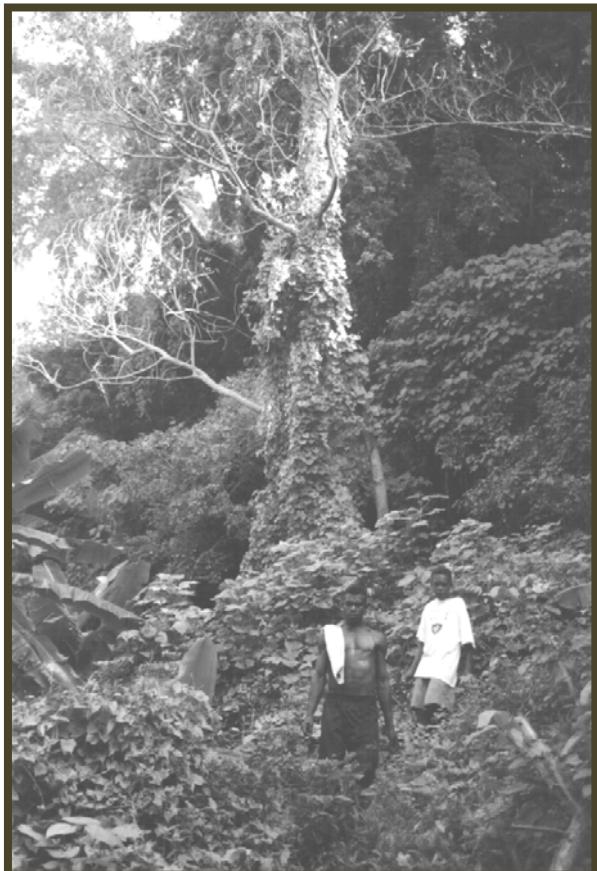
Řaju řapuro rua mo sivo Řahuna mo re ha elele jau.

Mo sivo mo varia ai, mo varia as, mära vara mo rongo ře jau lo pere viha kauřa, lo pere vinini, jo pa ūeia ai jo wetia as jo pa sihevi nia jo sa lo pere vinini jo pa varia jau kia.

Ale, mo řapuro rua mo ūano ūano mo sivo, mo je les ře jau lo lepä.

Va řaju mo tap-rongo lo laho vinini mo rongo: řaju mo hese mo karumia laho vinini, mo re pana jau.

Ale, mo varai řapalana mo re "O řoho řo! Jau mo hese mo ře sihevi

*mo sa kauā. Na pa sa na pa īania na pa plania
sna inko o pa polo hap o pa tauria!"*

**Ale, īapalana mo sihevi mo sa, mo sihevi mo
sa sa sa...**

**Īamāre mo kore! Mo varī va īaju mo sa
kauā, mo han povia visihono.**

**Mo māre, hurina
prongo peresia
suina.**

**Mo varai īapalana
mo re "Ee! O polo īe
hap laā!"**

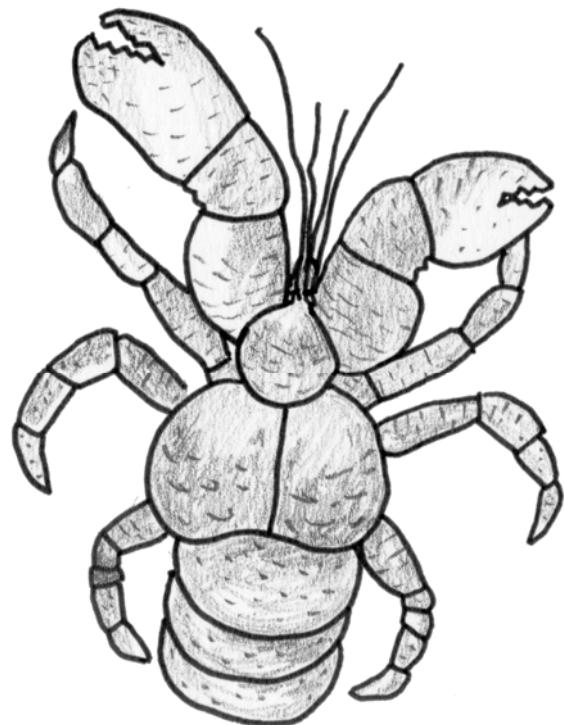
**Mo varia rau vinini mo
mā mo plania, mo
hasania mo ung laā.**

**Mo rongo paūun
īapalana mo rāpas
kauā mo sivo mo
vjania. Mo kla īa
mo les nahon īapalana.**

**Mo levseia mo re īamāre mo hania mo sut
mo rovo, mo rovo mo mle, mo sa lo ima.**

**Mo māahu māra īamāre mo īe hania
īapalana mo iso. Mo īavuā mo sa mo je
joājom īapalana mo īe māre mo iso.**

**Nia mo īavuā mo rovo mo mle mo je le elele
jau. Mo mle mo sa mo īkelia ima.**

Hariv nirani huiā

LELE MOLI

5 December 1998

Na pa sorosoro mārāni hariv nirani huiā.

Hariv niran Huiā: lo ran mo hese, hariv mo re “*Na ūa na hanhan lo pelin pua*”. Pani mo īroho īo pelin pua, mo re jaran tapuna.

Ale, mo īraia akana, mo varīa haōasi via, nohoni mo īroho īo lo hurāra, via īvalalaōa rauna īa īvalalaōa. Mo varīa mo īraia aka inia, mo ūe otomē sohe aka.

Mo varīa mo sua mo ūa, māji īe mo lesia mo re “*Nija rua!*”.

Mo varai mo re “*Ha rua!*”

Mo rua mo varīa mo ūa; mo les īe mo varīa mo ūa, mo les īe mo varīa...

Mo varīra mo varīra mo ūa, akana mo īa hetehete, akana mo jolo.

Īe māji vavono mo le īringo mo re “*Jo rua!*”, mo re “*Akaku mo moīu!*”

Mo soro sohena “*Akaku mo moīu.*”

ℳāji mo re “*Nko ūa! Na, ta jo mule na pa varaia nia.*”

Mo vaverē sohe nene mo re:

*Tata ha mae, ha vitia hinia
ha re liji horo lang, horo lang
tam re mae, tam re mae*

Hariv mo rongo mo re mo ūrahu mo re

“Ale! Joro o sna, joro o sna o viji!”

**Mo lingia mo varia mo ūa mo lesia ūaji
vavono mo re “Jo ūolu!”**

Hariv mo re “Aka mo moū”.

Mo ūa; va ūaji mo le vaverē mo re:

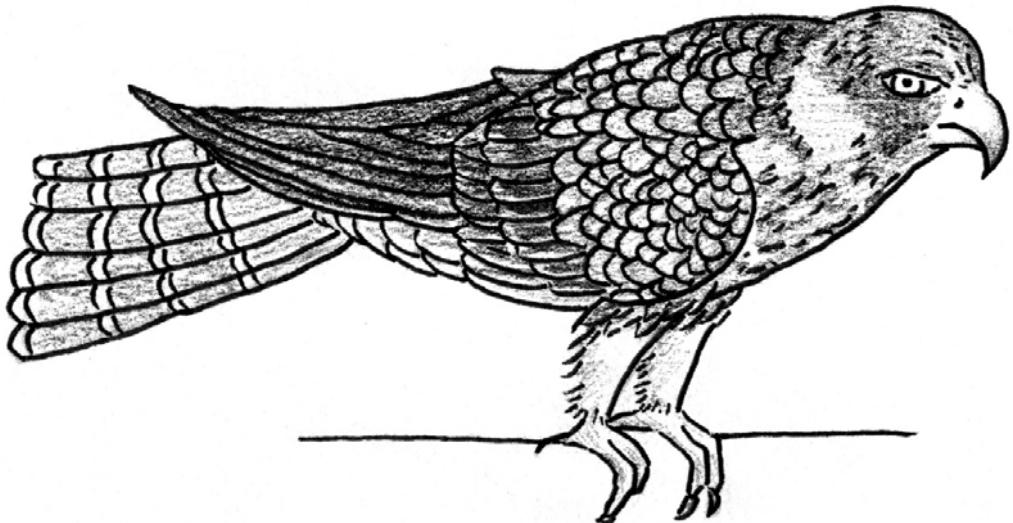
*Tata ha mae, ha vitia hinia
ha re liji horo lang, horo lang
tam re mae, tam re mae*

Hariv mo re “Joro o sna! O viji jo ūolu!”

**Mo si mo ūolu, mo
ūeia sohe mo ūa,
aka mo ūa hetehete.**

**Mo varia ūaji mo re
mo ūahol mo varia
mo ūa, mo ūa mo
hanhan, mo ūa mo
sua mo ūa lo
ūasaūa...**

Hariv mo re “*Re jo pele sna jo holo aka? Na na sa na hanhan!*”

„Mala mo re “*Na na sa na pele vařia jaram!*”

„Mala mo sivo mo pele holo aka, hariv mo sa mo re jo hanhan.

Mo sa mo hanhan, mo siv mo lesi jam hani mala, mo hania.

Mo hania pani... jam ri jam hahara.

Mo hania mo han povia, mo le sna mo re “*Na na le sna na va řia jaraku!*”

„Mala mo re “*Ale o sna, o pele o le varia jaram, na na si na pele hanhan.*”

„Mala mo sivo mo lesia hana hina “*Mo ūjha!*”

Mo re “*E! Rai mäji mo hania haku hina!*”

Nra poví mo re “*Kam je levsei se mo hania.*”

Mo re “*Ale, kařim po ha ngingisa, ha ngingisa na lesi hojořím, vara se mo hania haku hina*”.

„Mařa jam ri jam hahara.

Mo ngingisa nira poví; hariv mo re jo ngi-

ngisa. Mala mo kla ña mo lesia jam ri hura-urañan jam ri mo ñoho ño lo hojono.

Mo re “*Nko om hania haku jam! Here na pa ñisu jurungia akaja.*”

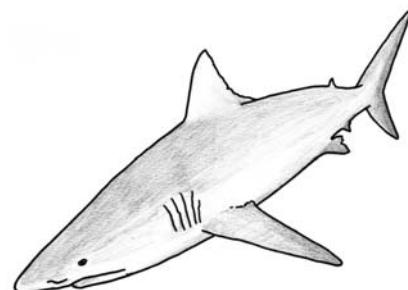
Mo varia ñisuna mo hurenia mo sivo lo haþasi via, mo majuru. Ñasi mo saha lo lolono. Aka ri mo jolo, akan hariv!

Ñaji mo avuavu nra povi; hariv mo karu.

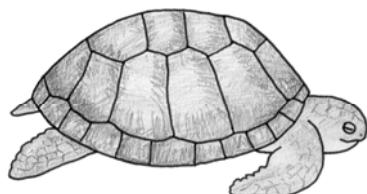
❀ ❀

**Hariv mo karu karu karu
karu karu, mo lesia ñahe
mo re “Ñahe, o joñia!”**

Ñahe mo re “*Ham ñolu ñeñe
hina, kañim ñolu se?*”

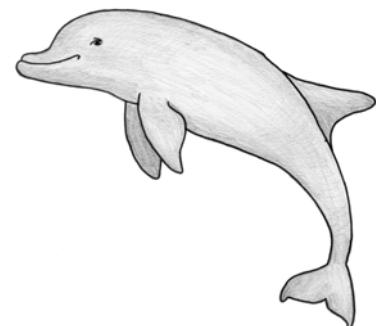
**Mo ña; mo le karu mo ña mo les ivua.
Mo re “Ivua, o joñia!”**

Ivua mo re “*Ham ñolu ñeñe
hina, kañim ñolu se?*”

**Mo ña mo les kue,
mo re “Kue, o joñia!”**

Kue mo re “*Ham ñolu ñeñe
hina, kañim ñolu se?*”

**Mo ña mo les Huiña, mo re
“Huiña, o joñia!” Huiña mo
re “Ale, o sna sarai lo**

*piliku!" Mo sa, mo sarai lo pilina, mo varīa
mo ūa mo ūa.*

Mo lesia piloni huiā nē ran...

**Āras mo re mo ūa mo nakia mo posī mo
viriha mo ūa mo lulu mo ūajimājihīha...
Hariv mo lesia mo ūan pāla īo. Mo ūa mo
ūan pālaia.**

**Huiā mo re "Om ūan pāla sa īo?" mo re
"Nam ūan pāla ūenūenu honi mo sale īo lo
rāsi."**

Mo ūa mo le ūa ūa ūa ūakomo, mo le ūana.

Mo ūa...

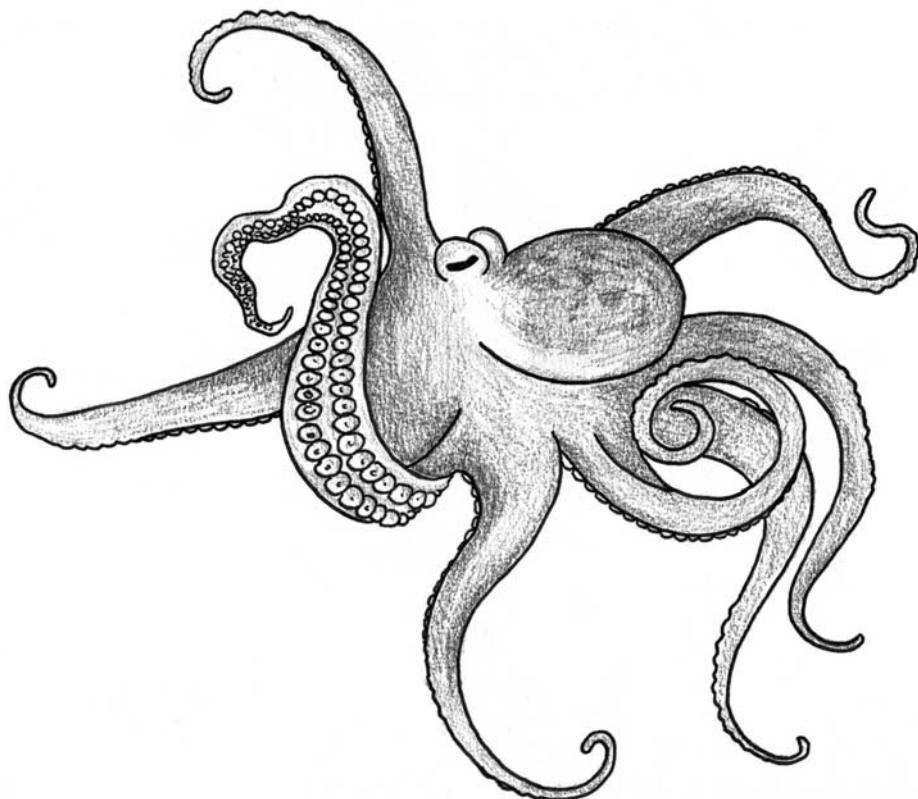
**Huiā mo re "Om ūan pāla sa?" mo re "Nam
lesia suhusuhu īo mo varīja mo sa mo sivo mo
sa hosu nam ūana īo ūāran."**

**Mo re "A, mo holoho", mo ūa ūa mo ūa īkelia
tařauta mo hureni hariv.**

**Hariv mo kue mo sa mo sara lo tařauta lo
sule, mo re "Huiā! Om re nam ūan pāla sa
īo? Nahare jam ūa īo." Mo re "Pāla pilom!
Nam lesia pilom mo posia ūajihīna mo viriha
mo lulu, hosu nam ūan pālako īo".**

**Huiā mo lolokoru mo re jo pa nakia. Harivi
mo sihiři mo sa -**

**Huiā mo varīa ranga viaru mo re jo ljeng
hariv, huiā mo sihiři mo sa mo varīa ranga
viaru mo saria; ranga viaru ri mo vjania lo
jirin hariv.**

Hariv ri mo varī va ranga viaru mo sa... Mo majo lo hurāra.

❀ ❀

Om lesia kesi vijin hariv nohoni mo sohe ranga viaru. Mo sohe viji hariv ūaholo hosu mo re huiā mo sari harivi nia.

Kesi mo rua meresai, hariv niran huiā mo meresai.

Vara o varia hariv ūo sivo o plania lo ūasi, jo re ūe huiā jo ūoho ūo ūaholo lo jara ri, o lesia huiā jo sa kia jo tauria jo varia.

Maā ūungana hosu mo lesles te nira mo sna nahare. Storī nohosu mo hilu hosu.

Siho nirani Hatou

LELE MOLI

11 April 1998

Lo ran mo hese, Siho mo varai Hatou
mo re “*Om harāho mälum! Jo re jo vä
märañan ūre jara, o pa kaka ngisa?*”

Hatou mo re “*Nūre ran*

*jo pa vänoväno, jo
lesia se jo pa
vänoväno vila.*”

Hatou mo re “*Na pa*

*soro lo ranina jo pa
vänoväno.*”

Hatou mo roho sohen

**Tasrihi. Mo sohania soro
isana Hatou Rango, mo re**
“*Vara siho mo avu mo sna Rango
mo ulo mo re ‘Jiujiu’, hatou niko o
re ‘Korongkoto Korongkoto’!*”

Mo sohania soro sohena mo vä isan Hatou-n

Kanal, mo re “*Vara siho mo mä mo ulo mo re
‘Jiujiu’, niko o re ‘Korongkoto Korongkoto’!*”

Mo sohania soro sohena mo sa Sakpei, mo

re “*Vara ham rongo siho mo avu sna mo ulo
mo re ‘Jiujiu’, kamim ha re ‘Korongkoto
Korongkoto’!*”

Mo sohania soro sohena mo sa Okava, mo re

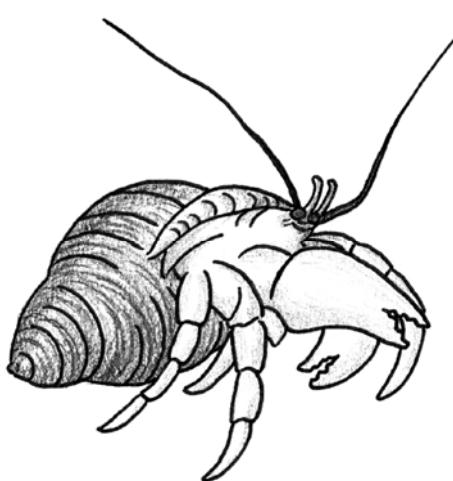
*"Vara ham rongo vara siho mo avu mo sna mo
re 'Jiujiu', kaṁim ha re 'Kořongkoto Kořong-
koto'!"*

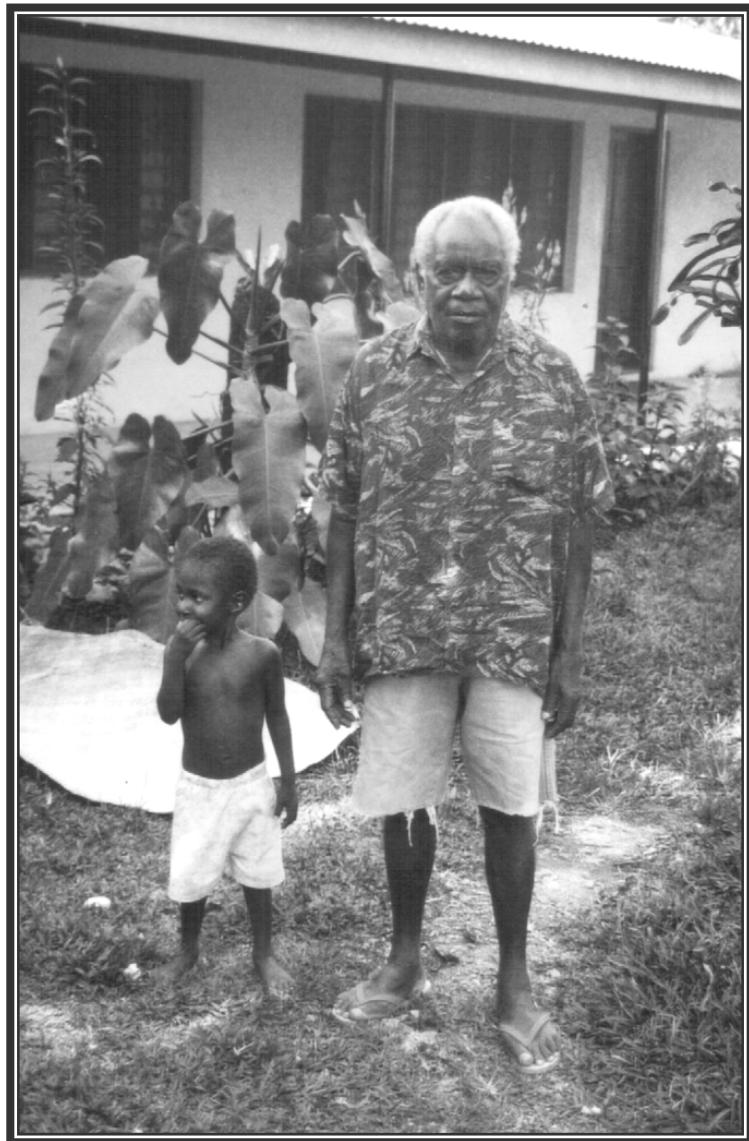
**Mo sohania soro sohena mo sa Potloře, mo
sa Pikpei, mo sa lo jara tare Nauřa-Lapä.**

**Siho mo le avu Potloře mo sa mo le řkel
Pikpei...**

**Pani va siho mo mälokoloko mära mo je han-
han, mäpuna mo pete-
pete, mo jovi mo sivo lo
lepa mo märe. Hatou mo
ma mo lesia mo märe mo
varia mo hania.**

**Soro nosu mo hilu
hosu. Ham meje.**

Lele Moli

5 December 1997

